

KARJALAN PALAUTUS

– “Yes, we can!”

KARJALAN PALAUTUSKESKUSTELU vetoaa voimakkaasti ihmisten tunteisiin. On ennakoitu, että keskustelu kuolee evakkosukupolvien vaipuessa ikiuneen Karjalan ihanista laulumaista haaveillen.

Niin ei käy. Suomalaiset ovat kokeneet liian suuret ihmisoikeusloukkaukset ja repäisyn juuriltaan, ettei sellainen voi unohtua, vaikka itse tapahtuman kokeneet poistuvat keskuudestamme. Karjala on meillä geneesiamme. Suomalaisen menetykset ovat vasta reilun 60 vuoden takaiset. Eivät ne mihinkään ole hävinneet, eivätkä häviä.

Jonkin asian painumisen syvälle ihmisten sisimpään on venäläisille itselleen tuttua. Vaikka he olivat 350 vuotta mongoli-tataarien vallan alla, eivät he siihen sopeutuneet, vaan halusivat vapaiksi. Kaipuu itsenäisestä Venäjistä oli niin suuri, että satojen vuosien jälkeenkin pyrittiin sitä kohti.

Mistä suomalaisten epätoivo kumpuaa? Epätoivon juuret löytynevät KGB:n propagandasta, jota poliittikkomme kylmän sodan aikana kilvan toistelivat – ja tuntuvat toistelevalle vieläkin. Sodan aikana osattiin erottaa propaganda ja tosiasiat paremmin toisistaan. Rauhan aikana halu uskoa hyvää – ja sitä kautta tavoite edistää omaa asemaa – voittavat terveen järjen.

Sitä voidaan pitää käsittämättömänä, että Suomen nykyinen valtionjohto on keskittynyt valamaan kansalaisiinsa epäuskoa oikeudenmukaisuuden toteutumisesta ja siitä, että meillä itsellämme olisi jotain mahdollisuuksia vaikuttaa asioihin. Sekö on sitä presidentin ja ministerin valan mukaista toimintaa, jota johtajiltamme odotamme?

Eikö riittänyt, että niin presidentinvaalien kuin eduskuntavaalien aikana Karjalan kysymys kanonisoitiin ja vaiettiin niin kuoliaaksi kuin inhimillisesti vain oli mahdollista? Sekö on sitä oikeaa omien kansalaisten etujen ajamista?

On mielenkiintoista seurata, miten valtavan erilainen lähtökohta on esim. Yhdysvalloissa, vaikka sielläkin on valtava määrä esim. taloudellisia ongelmia edessä. Oletteko kuulleet presidentti Georg Bushin tiukasti sanovan, että emme halua keskustella kokemamme vääryyden korjaamisesta? Tai emme halua keskustella, jos joku kertoisi halukkuudestaan USA:n alueen kasvattamiseen?

Entä miten presidenttiehdokkaat käyttäytyvät? Valavatko he kansaan epäuskoa ja epätoivoa, ettei meidän kannata edes yrittää, emme me kuitenkaan onnistu? Oletteko kuulleet ehdokkaiden kieltäytyvät totalitaarisesta puhumasta asiasta, joka puolelle kansasta on tärkeä?

Olisiko se Yhdysvalloissa isänmaallista? Olisiko se Venäjälläkään isänmaallista? Olisiko se Suomessa isänmaallista? Ei olisi, mutta silti sitä Suomessa toteutetaan ja väitetään, että ollaan syvästi isänmaallisia.

Ehkä sellaiset päättäjät ovat isänmaallisia, mutta he ovat tietämättään väärässä maassa. Venäjällä sen sortin isänmaalliset ihmiset “ammuttaisiin” aamunkoitteessa.

Vahva tulevaisuuden usko kuultaa presidenttiehdokas Barack Obaman puheesta. Hän on löytänyt todellisen sloganin, jossa on kolme täynnä positiivisuutta olevaa sanaa. Ei taida olla toista yhtä lyhyttä lausetta, johon saadaan sisällyttämään niin suuri positiivinen arvolutaus kuin näihin sanoihin.

Jokainen kolmesta sanasta huokuu positiivisuutta. Yes-sana vahvistaa, että kyllä, se on mahdollista ilman ehtoja. Se eräällä tavalla kruunaa koko lauseen heti alussa. Lukija tai kuulija ei jää epätietoiseksi, onko jatko positiivista vai negatiivista, mahdollista vai ei. Kyllä, se on mahdollista!

We-sana korostaa, että kyse on meistä. Tässä ei ole kyse minun puoluepoliittisesta manifestaatiostani tai asemastani, vaan koko kansakunnasta. Me kykenemme tekemään jotain, me teemme sen yhdessä. Avainsana tekemiseen on me.

Can-sana valaa uskoa siihen, että me osaamme, me kykenemme. Kun me teemme yhdessä, me kykenemme muuttamaan olosuhteita. Meidän ei tarvitse olla ajopuita tai heittopusseja, vaan voimme itse vaikuttaa omaan tulevaisuuteemme.

Obama on oivaltanut, että koko ihmisen elämä, erityisesti talous, pyörii uskon varassa. Ellei sitä ole, seuraa romahdus. Ellei ole uskoa ja toivoa, on kaikki harmaata ja epätoivoista. Se on juuri sellaista kuin suomalaisten puoluepoliitikkojen Karjalan takaisensaannin epätoivoisuus.

Yksi avainkäsite uskon ja toivon syntyymiseen oli Horatiuksen antiikin Roomassa lausuma viisaus: “Sapere aude” eli käytä järjeksi, uskalla olla viisas. Ellet uskalla edes katsoa asioita rehellisesti ja tutkia niihin liittyviä mahdollisuuksia ja uhkia, vahvoja ja heikkoja puolia, on parempi laittaa säkki päälle ja ripotella tuhkakkin valmiiksi.

Ei mikään kuitenkaan ole mahdollista, ei mikään onnistu. Se on totta, sillä yrittämättä ja panostamatta asiat eivät toteudu – MOT. Horatius lausui myös: “Carpe diem”, tartu hetkeen. Kyse ei ole siitä, että jäämme odottamaan suotuisaa hetkeä ja sitten kun kaikki elementit ovat kohdallaan, suostumme vaivoin etenemään. Parempi on sellaisessakin tilanteessa jäädä punkan pohjalle makaamaan ja odottamaan maatumista, se kyllä tulee aikanaan.

Hetket syntyvät ja hetket tehdään. Määrätietoisella työllä, johon “me” osallistumme voimaperäisesti, syntyvät ne otolliset hetket, jolloin saadaan tuloksia aikaiseksi. Syntyy historiallinen momentum, hetki saada vaikutus aikaan.

Olisiko Kiina saanut Venäjältä 337 km2

aluetta takaisin vain odottelemalla tai hokemalla, ettei meillä ole mitään aluevaatimuksia? Entä mitä mahdollisuuksia Japanilla olisi saada Kuriilit takaisin rummuttamalla Japanin lehdistössä, ettei meillä ole mitään aluevaatimuksia ja ei se kuitenkaan onnistu tai ei Venäjä koskaan anna?

Suomalaiset eivät tajua omien edusmiestensä ja –naistensa järjenvastaista käyttäytymistä näissä asioissa. Eteenpäin ei mennä painamalla itse kaikin voimin jarrua. Tuoksia ei synny, kun ei rohjeta edes aloittaa – jopa ajattelukin on pelottavaa.

Uskomattominta suomalaisten osalta on se, että lukuisat ihmiset ihailevat tällä lailla ajattelevia päämiehiä viisaina ja taitavina talousihmisinä ja poliitikkoina. Ei siihen todellakaan paljoa taitoa tarvita, että kykenee dementoimaan omat mahdollisuutensa.

Ehkä ajatuksena onkin se, että kun itse dementoit mahdollisuutensa, ei tarvitse pettyä, sillä “pessimisti ei pety koskaan”. Sillä menettelyllä ei myöskään synny uutta kehitystä, eivätkä asiat tule selviksi.

Pessimismi puetaan usein realismin asuun. Ei pessimismi ja alistuneisuus ole realismia, ne ovat antautumista etukäteen. Voittajia ei leivota etukäteen antautujista.

Palautuskeskustelulla on eri aikoina ollut monenlaisia näkökulmia. Merkittävä joukko suomalaisia on suhtautunut siihen epätoivoisesti. Tyypillisiä ilmauksia ovat olleet, ettei Venäjä koskaan anna aluetta takaisin, konkurssiin siitä tulee ja sotakin voi sytyä, jos tuollaisista asioista puhutaan.

Mistä tällainen pessimismin ja epätoivon ilmapiirin syntyminen on voinut johtua? Meillähän on tuoreessa muistissa täydellisesti päinvastaisia tapahtumia. Esim. Baltian maiden jälleensienäistymisestä ja Saksojen uudelleen yhtymisestä ei vielä mustekaan ole täysin kuivunut.

Saman verran on kulunut NL:n luhistumisesta. Hyökkäävänä totalitaristinen kommunistihallinto luhistui. Sellaisenhan pitäisi antaa valtavasti lisää voimaa ja intoa, uskoa muutoksen mahdollisuuteen.

Ei Neuvostoliiton luhistuminen sattunut tuosta noin vain vahingossa.

Maassa täytyi olla suuri joukko ihmisiä, jotka halusivat luhistumista. Jos he olisivat olleet tiukasti sitä vastaan, he olisivat taistelleet ja ampuneet rajan ylitystä haikailevat ihmiset. Niinhän ennenkin tehtiin. Eivät he enää ampuneet.

Toivottomuutta ei pitäisi herättää se, että Neuvostoliitto ja sen seuraajavaltio Venäjä lähettelivät tunnusteluviestejä Suomeen valmiudestaan käynnistää alueneuvotteluja. Suomalaisen ylimmän päättäjän pelko vain ylitti luonnollisen innostuksen asian selvittämisek-

si. Siitä ei kuitenkaan voi syyttää venäläisiä, vaan yksinomaan suomalaista päättäjää.

Toivottomuutta ei lisää sekään, että Venäjä lupasi viime tammikuussa luovuttaa Kiinalle 337 km2 riidanalaista aluetta ja että Kuriilien saarista käydään Japanin ja Venäjän johtajien kesken myönteistä kirjeenvaihtoa.

Eräänlaista toivoa rakentaa myös se, että Kiinakin kertoo jo koulukirjoissa, että Mantsurian yli miljoonan km2 alue on kiinanaista maata, joka nyt on Venäjän hallinnassa, mutta jonka Kiina saa takaisin.

Kun olemme positiivisia ja aloitteellisia Karjalan palauttamisessa, niin millä perusteella palautus olisi hyväksi tai tarpeen? Avainsana siihen on luottamus. Neuvostoliiton toimien vuoksi se menetti kansainvälisen luottamusasemansa. Venäjä ei ole sitä kyennyt hankkimaan takaisin, koska siltä puuttuvat luottamusta herättävät toimenpiteet.

Kaiken inhimillisen toiminnan pohjana on luottamus. Ilman sitä ei ole yhteistoimintaa. Tilanne näkyy hyvin investoinneissa Venäjälle. Maan edustama business-potentiaali on huikea, mutta todelliset investoinnit ovat suhteellisen alhaiset.

Jos maata kohtaan tunnettaisiin riittävää luottamusta, investoinnit olisivat moninkertaiset. Jopa venäläiset itse uskaltaisivat panostaa omaan maahansa. Nyt sinne lupaavat pääasiassa panostaa Fortumin kaltaiset yhtiöt, jotka ilmeisesti katsovat olevansa riittävän varakkaita menettämään tarvittaessa 5 – 10 mrd. euroa.

Luovutettujen alueitten palautus on voimakas katalyytti, joka käynnistää lukuisan määrän voimakkaita aktiviteetteja alueen jälleensienäistämiseksi, liiketoiminnan käynnistämiseksi ja ihmisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamiseksi. Ilman palautusta nämä toimet jäivät syntymättä.

Luulisi, että win-win –pohjainen palautusajatus olisi suomalaisille poliitikoille mitä ihanteellisintä lähtökohta. Sen sisältöä ei kuitenkaan uskalleta tutkia tarkemmin. Palautushan voisi alkaa näyttää todella houkuttelevalta ja omat estelyt naurettavilta. Jos omaatuntoa vielä löytyisi, se ehkä alkaisi soimata aikaisemmasta passiivisuudesta.

Positiivisia ja dynaamisia käsitteitä kannattaa toistaa. Palautus on positiivinen käsite, sillä sehän oikaisee jotain aikaisemmin väärin tehtyä tai palauttaa alkuperäisen tilan. Ilman luottamusta ei ole yhteistoimintaa ja yhteistä tulevaisuutta. Ilman win-win –rakennetta asia ei kiinnosta molempia osapuolia.

Näiden asioiden ytimeen kuuluu usko omiin mahdollisuuksiin. Sellainen usko ja toivo, jotka perustuvat asioiden avoimelle ja kriittiselle tarkastelulle. Karjalan ja muiden pakkoluovutettujen alueitten osalta palautus täyttää edellä asetetut kriteerit, sen vuoksi – “Yes, we can!”.